

IB varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen aloittaminen Vantaalla

VD/5054/12.00.01.00/2023

IB (The International Baccalaureate) on kansainvälinen organisaatio, joka hallinnoi ja kehittää kansainvälisesti tunnustettuja IB- opetus- ja koulutusohjelmia (The International Baccalaureate) varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Vantaalla on jo toiminnassa IB lukiokoulutus (Diploma programme) Tikkurilan lukiossa ja syksyllä 2024 on aloittanut ensimmäiset opiskelijat Variassa IB:n ammatillisen koulutuksen ohjelmassa (lyhenne CP eli Career related programme). Uusina ohjelmina Vantaalle esitetään aloitettavaksi nuorimmille lapsille ja oppilaille tarkoitettua PYP- (Primary Years Programme) ohjelmaa, joka on tarkoitettu 3–12 –vuotiaille ja MYP- (Middle Years Programme) ohjelmaa, joka on tarkoitettu 11–16 –vuotiaille oppilaille. Ohjelmien ikäkaudet vastaisivat PYP-ohjelmassa varhaiskasvatusta ja perusopetuksen alaluokkia 6. luokkaan asti ja vastaavasti MYP-ohjelma perusopetuksen yläluokkia.

IB-ohjelmat tähtäävät lasten ja nuorten henkilökohtaiseen kehitykseen ja akateemisten taitojen kehittymiseen haastamalla heitä kriittiseen ajatteluun ja yhdistämään opiskelussaan eri tieteenalojen lähestymistavat. IB-ohjelmien tavoitteena on kasvattaa uteliaita, osaavia ja välittäviä lapsia ja nuoria, jotka ymmärtävät ja kunnioittavat eri kulttuureja.

Kasvatus ja opetus PYP- ja MYP –ohjelmissa tapahtuu pääasiassa englannin kielellä mutta ohjelmiin sisältyy myös kotimaisten kielten opinnot. Ohjelmat ovat hyvin sovitettavissa suomalaisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja esiopetuksen sekä perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin.

IB-ohjelmat soveltuvat hyvin perheille, jotka esimerkiksi työn vuoksi vaihtavat lasten opinpolun aikana asuinmaata, sillä eri maiden IB-ohjelmat ovat yhteensopivia. Kotimaisten kielten opiskelu osana ohjelmia mahdollistaa myös jatko-opinnot suomeksi ja Suomeen kotoutumisen.

Vantaalla on selvitetty mahdollisuutta ja tarvetta koko IB-jatkumon tarjoamiselle osana Vantaan kasvatuksen ja oppimisen palveluita. Englanninkielisillä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluilla on enemmän kysyntää kuin tarjontaa Vantaalla. Palvelut voidaan nähdä myös vetovoimatekijänä kansainvälisten yritysten ja kansainvälisten perheiden näkökulmasta. Pääkaupunkiseutu on suuri työssäkäyntialue ja englanninkielisen palvelun löytäminen lapsille ja nuorille on yksi tärkeä peruste valittaessa työ- ja asuinpaikkaa.

Kaupunginvaltuuston 19.12.2022 hyväksymässä Vantaan kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnitelmassa vuosille 2022–2031 englanninkielisten palveluiden tarve on todettu. Palveluverkkosuunnitelma sisältää maininnat sekä IB-jatkumon laajentamisesta perusopetukseen että englanninkielisen perusopetuksen laajentamisen Aviapoliksen alueella. Varhaiskasvatuksen osalta suunnitelmassa todetaan englanninkielisen varhaiskasvatuksen kehittäminen ja IB-jatkumon ulottaminen varhaiskasvatukseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on selvitetty eri vaihtoehtoja englanninkielisen varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden laajentamisesta Vantaalle. Selvittelytyöhön työryhmässä ovat osallistuneet varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen sekä yhteisten palveluiden asiantuntijat. Selvittelytyössä on kuultu englanninkielistä palvelua tarjoavien toimipisteiden edustajia, Vantaan kasvupalveluiden asiantuntijoita, tutustuttu eräiden verrokkien toimintaan muualla Suomessa sekä tehty kysely englanninkielisten palveluiden piirissä olevien lasten ja nuorten huoltajille.

Selvittelytyön perusteella on todettu, että ensisijaisen tärkeää on tarkastella koko opinpolkua lapsen, nuoren ja perheiden näkökulmasta. Tällä hetkellä suuri ongelma on, että toisen asteen koulutuksessa ei ole riittävästi tarjolla englanninkielisiä koulutuspaikkoja. Toinen tärkeä kysymys on taata lapselle ja nuorelle riittävä kielitaito englannin lisäksi myös suomen kielellä, mikä laajentaa jatko-opintomahdollisuuksia ja antaa myös paremman lähtökohdan Suomessa pysymiseen ja toimimiseen.

Varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilaissa (1086/2003, 3 §:n 1 kohta) tarkoitetulla saamen kielellä. Kaksikielisessä kunnassa palvelunkäyttäjä saa varhaiskasvatusta valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Valtakunnallisissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa todetaan, että varhaiskasvatuksessa voidaan käyttää myös muita kieliä, kun se ei vaaranna varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Tällöin tulee huolehtia myös lasten äidinkielenä olevan suomen/ruotsin kielen taidon kehittymisen tukemisesta. Ja lisäksi, että varhaiskasvatuksessa tuetaan monipuolisesti vieraskielisten ja monikielisten lasten kielitaidon sekä kieli- ja kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä. Suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä edistetään tavoitteellisesti ja pedagogisesti suunniteltuna.

Perusopetuslain (628/1998) mukaan koulun opetuskieli on suomi tai ruotsi tai saame, romani tai viittomakieli. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin edellä mainituilla kielillä. Äidinkielenä opetetaan jotain edellä luetelluista kielistä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokouksessaan 14.8.2024 §7 päätti, että Aviapoliksen alueelle rakennetaan palvelujatkumo englanninkieliselle palvelulle varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen. Muuraan rakennettavaan päiväkotiiin ja yhtenäiskouluun sekä Aviapoliksen lukioon toteutetaan palvelut sekä suomen- että englanninkielisinä.

Tarjottaessa erityistä palvelua kuten IB:n ohjelmissa, englanninkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta, oppijat valitaan palveluun joillakin kriteereillä. Painotetun opetuksen on todettu lisäävän yleensä segregaatiota. Vantaan kaupunki on järjestänyt muita suuria kaupunkeja niukemmin painotettua perusopetusta. Kun englanninkielistä palvelua laajennetaan, on kiinnitettävä huomiota siihen, että se on mahdollisimman yhdenvertaisesti saavutettava. Palvelua tulee tarjota yhdenvertaisesti kaikille, sijainnin tulee olla helposti saavutettava ja tiedotuksen tulee olla monikielistä. Yhdenvertaisuutta tuetaan myös sillä, että oppijoille järjestetään tehostettu ja erityinen tuki tarpeen mukaan.

Työryhmä on kartoittanut IB-jatkumon laajentamisen resurssien eli fyysisten tilojen, ja henkilöstön näkökulmasta ja ottanut huomioon nykyisen palveluverkkosuunnitelman mukaiset investintiohjelmassa olevat kohteet. Selvitystyön perusteella esitetään, että Tikkurilan alueelle laajennetaan IB:n ohjelmia varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Varhaiskasvatuksessa PYP-ohjelman on suunniteltu alkavan 3-vuotiaista alkaen. Uudelle IB- jatkumolle on investintiohjelmassa vuodelle 2030 uudisrakennus Tikkurilan alueella. Koska sitä ennen ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole varhaiskasvatuksen eikä perusopetuksen tiloja Tikkurilan alueella, on suunniteltu, että toiminta alkaisi väliaikaisissa tiloissa Aviapoliksen alueella vuoden 2028 syksyllä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 10.9.2024 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) lautakunta merkitsee tiedoksi tehdyn selvityksen IB-jatkumon laajentamisesta Vantaalle
b) selvityksen pohjalta käynnistetään valmistelu tavoitteena perustaa päiväkoti ja yhtenäinen peruskoulu, joissa tarjotaan varhaiskasvatusta ja perusopetusta IB:n Primary Years Program- ja Middle Years Program- ohjelmien mukaisesti

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- IB-jatkumon rakentaminen

Täytäntöönpano: Varhaiskasvatuksen palvelualue
Perusopetuksen palvelualue
Yhteiset palvelut

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Yhteisten palvelujen päällikkö Raakel Tiihonen, puh. 040 5158831 (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo, puh. 040 707 1115, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)

Varhaiskasvatuspäällikkö Soile Ikäläinen, puh. 040 832 2731, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)